

عنوان مقاله:

بازتاب خویشکاری «وایو» در منظومه های حماسی ملی

محل انتشار:

فصلنامه شعرپژوهی (بوستان ادب)، دوره 8، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

زهرا ریاحی زمین - دانشگاه شیراز- دانشکده ادبیات و علوم انسانی

طاهره فتوادی - دانشگاه شیراز- دانشکده ادبیات و علوم انسانی

خلاصه مقاله:

بازتاب خویشکاری «وایو» در منظومه های حماسی ملی چکیده‌وایو یکی از مرموزترین خدایان هندوایرانی است است که برخلاف دیگر ایزدان مزدایی، حامل مفهومی از تقابل دوگانه ی حیات و مرگ است. از وی در ریگ ودا، اوستا و متون پهلوی یاد می شود. با بررسی انعکاس دو چهره ی متضاد اهورایی و اهریمنی از او در متون نامبرده و به دنبال آن در حماسه های ملی، می توان به قدرت ماندگاری این ایزد کهن در قالب الگوهای آیینی-اسطوره ای نیایش، رزم و مرگ پی برد. در این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و با تکیه بر منابع کتابخانه ای تلاش شده است نشان دهیم که علی رغم حضور واژه ی ساده ی باد در حماسه ها، باید به آن چه در لایه های زیرین این واژه و آن چه در بار معنایی-اسطوره ای آن وجود دارد، توجه بیشتر شود. نگارندگان، ضمن بررسی شواهد مختلف در حماسه های منظوم بدین نتیجه رسیده اند که باد در این آثار نمایانگر یک پدیده ی صرف طبیعی نیست، بلکه ایزد باد یا وایو، کارکردهای اسطوره ای خود را در حماسه ها به ویژه در شاهنامه حفظ کرده و در سه نقش اصلی خدای جنگ و جنگاوران با طیف متنوعی از اعمال از جمله نبرد باد با قهرمان، یاری سپاه، یاری پهلوان در گذر از دریا، سرنگونی درفش و حمایت از شاه، نیز نقش پیک مرگ و سرانجام، به عنوان همکار تیشتر در اعمالی مانند جادویی کردن با باد و آزمون پهلوان با باد و سرما، خویشکاری های دیرین خود را انعکاس داده است. کلیدواژه ها: ایزد جنگ، باد، نیایش، منظومه های حماسی ملی، وایو.

کلمات کلیدی:

ایزد جنگ، باد، نیایش، منظومه های حماسی ملی، وایو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1459105>

